

Plenarinio posėdžio dokumentas

A8-0266/2018

18.7.2018

PRANEŠIMAS

dėl ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimo ES pasienio regionuose
(2018/2054(INI))

Regioninės plėtros komitetas

Pranešėjas: Krzysztof Hetman

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	12
KULTŪROS IR ŠVIETIMO KOMITETO NUOMONĖ	14
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	22
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE.....	23

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimo ES pasienio regionuose (2018/2054(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 3 straipsnį ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 4, 162, 174–178 ir 349 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006¹,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1299/2013 dėl konkrečių Europos regioninės plėtros fondo paramos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui nuostatų²,
- atsižvelgdamas į Reglamentą (ES) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG)³,
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/24/ES dėl pacientų teisių ir tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas įgyvendinimo⁴,
- atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 20 d. Komisijos komunikatą „Ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimas ES pasienio regionuose“ (COM(2017)0534),
- atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 20 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą, pridėtą prie Komisijos komunikato „Ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimas ES pasienio regionuose“ (SWD(2017)0307),
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. kovo 13 d. rezoliuciją dėl mažiau išsivysčiusių regionų ES⁵,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. balandžio 17 d. rezoliuciją „Ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos stiprinimas Europos Sąjungoje: septintoji Europos Komisijos ataskaita“⁶,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl ES sanglaudos politikos po

¹ OL L 347, 2013 12 20, p. 320.

² OL L 347, 2013 12 20, p. 259.

³ OL L 210, 2006 7 31, p. 19.

⁴ OL L 88, 2011 4 4, p. 45.

⁵ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0067.

⁶ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0105.

2020 m. pagrindinių elementų¹,

- atsižvelgdamas į savo 2017 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl didesnio partnerių dalyvavimo ir matomumo užtikrinant Europos struktūrinių ir investicijų fondų veiksmingumą²,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. gegužės 18 d. rezoliuciją „Tinkamas Europos regionų finansavimo priemonių derinys: finansinių priemonių ir subsidijų balansavimas ES sanglaudos politikoje“³,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. vasario 16 d. rezoliuciją „Investavimas į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą. Kuo geriau panaudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas. Ataskaitos vertinimas pagal Bendrųjų nuostatų reglamento 16 straipsnio 3 dalį“⁴,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 8 d. Regionų komiteto nuomonę „Trūkstantis transporto jungtys pasienio regionuose“⁵,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl sanglaudos politikos ir mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijų, skirtų pažangiosios specializacijos (RIS3) iniciatyvai⁶,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją „Europos teritorinis bendradarbiavimas. Geriausia patirtis ir naujoviškos priemonės“⁷,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. gegužės 10 d. rezoliuciją dėl naujų teritorinio vystymosi priemonių 2014–2020 m. sanglaudos politikoje: integruotos teritorinės investicijos (ITI) ir bendruomenės inicijuota vietos plėtra (BIVP)⁸,
 - atsižvelgdamas į aukšto lygio darbo grupės, stebinčios supaprastinimo procesą ESI fondų paramos gavėjų atžvilgiu, išvadas ir rekomendacijas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir į Kultūros ir švietimo komiteto nuomonę (A8-0266/2018),
- A. kadangi ES ir jos artimiausios kaimynės Europos laisvosios prekybos asociacijoje (ELPA) turi 40 vidaus sausumos sienų ir ES vidaus pasienio regionų ir šie regionai sudaro 40 proc. Sąjungos teritorijos, juose gyvena 30 proc. ES gyventojų ir sukuriamas beveik trečdalis ES BVP;
- B. kadangi pasienio regionų, ypač tų, kuriuose gyventojų tankumas žemas, socialinio ir

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0254.

² Priimti tekstai, P8_TA(2017)0245.

³ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0222.

⁴ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0053.

⁵ OL C 207, 2017 6 30, p. 19.

⁶ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0320.

⁷ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0321.

⁸ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0211.

ekonominio vystymosi sąlygos paprastai būna blogesnės ir dažnai jų ekonominės veiklos rezultatai būna prastesni nei kitų valstybių narių regionų, taip pat neišnaudojamas jų visas ekonominis potencialas;

- C. kadangi fizinės ir (arba) geografinės kliūtys taip pat riboja pasienio regionų ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, tiek ES viduje, tiek už jos ribų, visų pirma kalnų regionų atveju;
- D. kadangi nepaisant įdėtų pastangų vis dar yra (daugiausia) administracinių, kalbinių ir teisinių kliūčių, kurios trukdo ekonomikos augimui, ekonominiam ir socialiniam vystymuisi ir sanglaudai pasienio regionuose;
- E. kadangi Komisija nustatė, kad pašalinus nors 20 proc. esamų kliūčių pasienio regionuose jų BVP augtų apie 2 proc. arba apie 91 mlrd. EUR, o tai padėtų sukurti apytiksliai vieną milijoną naujų darbo vietų; kadangi teritorinis bendradarbiavimas, įskaitant tarpvalstybinį bendradarbiavimą, buvo plačiai pripažintas kaip suteikiantis tikros ir matomos pridėtinės vertės, visų pirma prie vidaus sienų gyvenantiems ES piliečiams;
- F. kadangi tarpvalstybinių darbuotojų ir studentų, dirbančių ar besimokančių kitoje ES šalyje, iš viso yra apytiksliai 2 mln., iš kurių 1,3 mln. yra darbuotojai, sudarantys 0,6 proc. visų 28 ES valstybių narių darbuotojų;
- G. kadangi dabartinėje daugiametėje finansinėje programoje (DFP) 95 proc. transeuropinių transporto tinklų (TEN-T) ir Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) lėšų skiriama TEN-T pagrindinio tinklo koridoriams, o maži projektai, susiję su visa apimančiu susisiekimo tinklu ir prijungimo prie TEN-T tinklų veiksmams, dažnai neatitinka bendro ar nacionalinio finansavimo kriterijų, nors jie yra labai svarbūs sprendžiant specifines problemas ir plėtojant tarpvalstybinius santykius ir ekonomiką;
- H. kadangi Komisija taip pat ketina pateikti savo poziciją dėl vidaus jūrų sienų regionų;
- I. kadangi daugialypiai uždaviniai, su kuriais susiduriama ES išorės pasienio regionai, įskaitant atokiausius regionus, kaimo vietoves, pramonės pereinamojo laikotarpio vietoves ir vietoves Sąjungoje, kurios patiria neigiamą poveikį dėl atokumo, izoliuotumo arba didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčios vietovės, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 174 straipsnyje, taip pat pasinaudos nauda, kurią suteiks Komisijos priimta pozicija;
- 1. palankiai vertina Komisijos komunikatą „Ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimas ES pasienio regionuose“, kuriame po dvejų metų mokslinių tyrimų ir dialogo pateikiama vertingų įžvalgų apie iššūkius ir kliūtis, kuriuos patiria ES vidaus pasienio regionai; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad svarbu naudotis ir viešinti gerą patirtį ir sėkmingas istorijas, kaip daroma Komisijos komunikate, ir primygtinai ragina imtis tolesnių veiksmų ir atlikti panašią analizę dėl ES išorės pasienio regionų;

Dėmesys tebesitęsiančioms kliūtims

- 2. pabrėžia, kad galimybė gauti viešąsias paslaugas, atsižvelgiant į jų raidą, yra itin svarbi 150 mln. vidaus pasienio regionų gyventojų, ir kad ją dažnai apsunkina įvairios teisinės

ir administracinės, įskaitant kalbines, kliūtys; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares labiau pasistengti ir pagerinti bendradarbiavimą, siekiant pašalinti šias kliūtis ir skatinti naudotis e. valdžios sistema ir reglamentuoti naudojimąsi ja, ypač kai tai susiję su sveikatos paslaugomis, transportu, esminės fizinės infrastruktūros statymu, švietimu, kultūra, sportu, ryšiais, darbo jėgos judumu, aplinka, taip pat reglamentavimu, tarpvalstybine prekyba ir verslo vystymu;

3. pabrėžia, kad pasienio regionų patiriamos problemos ir patiriami iššūkiai tam tikru atveju yra panašūs, tačiau taip pat skiriasi priklausomai nuo regiono (ar valstybės narės) ir jo konkrečių teisinių, administracinių, ekonominių ir geografinių ypatumų, o tam reikia konkrečiai pritaikyto požiūrio į šiuos regionus; pripažįsta, kad paprastai pasienio regionų vystymosi potencialas būna bendras; skatina taikyti konkrečiu atveju pritaikytą požiūrį, integruotą ir vieta grindžiamą požiūrį, pvz., bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą;
4. pabrėžia, kad skirtingos valstybių narių teisinės ir institucinės sistemos gali lemti teisinį netikrumą pasienio regionuose, o tai ilgina projektams reikalingą laiką ir didina jų įgyvendinimo kaštus, taip pat sudaro papildomų kliūčių piliečiams, institucijoms ir įmonėms pasienio regionuose ir dažnai trukdo geroms iniciatyvoms; todėl pabrėžia, kad tarp valstybių narių ar bent pasienio regionų lygmeniu pageidautinas didesnis papildomumas, geresnis koordinavimas ir geresnė komunikacija, sąveikumas ir pasirengimas panaikinti kliūtis;
5. pripažįsta ypatingą pasienio darbuotojų padėtį – šie darbuotojai labiausiai veikiami iššūkių, su kuriais susiduriama pasienio regionuose, pirmiausia įskaitant diplomų ir kitų kvalifikacijų, įgytų baigus persikvalifikavimo kursus, pripažinimą, sveikatos priežiūrą, transportą ir galimybes gauti informacijos apie laisvas darbo vietas, socialinę apsaugą ir mokesčių sistemas; šiuo požiūriu ragina valstybes nares paspartinti pastangas siekiant įveikti šias kliūtis ir, siekiant pagerinti pasienio darbuotojų gyvenimo kokybę, suteikti daugiau galių ir pakankamai lankstumo regioninės ir vietos valdžios institucijoms pasienio regionuose, kad būtų galima suderinti kaimyninių šalių nacionalinės teisės ir administracinę sistemas; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad svarbu skleisti ir naudoti geriausią patirtį visoje ES; pabrėžia, kad šios problemos yra dar sudėtingesnės pasienio darbuotojams, kurie dirba ES nepriklausančiose šalyse;
6. atkreipia dėmesį į iššūkius, susijusius su pasienio regionuose vykdoma verslo veikla, ypač kai tai susiję su darbo ir komercinės teisės aktų priėmimu ir taikymu, mokesčių, viešųjų pirkimų arba socialinės apsaugos sistemomis; ragina valstybes nares ir regionus labiau suvienodinti ir suderinti susijusias teisės nuostatas, atsižvelgiant į iššūkius, kuriuos kelia pasienio teritorijos, ir skatinti papildomumą ir užtikrinti reglamentavimo sistemų derėjimą, siekiant suteikti daugiau nuoseklumo ir lankstumo įgyvendinant nacionalinės teisės aktus, taip pat siekiant pagerinti informacijos apie tarpvalstybinius reikalus sklaidą, pvz., sukuriant vieną bendrą prieigą siekiant sudaryti sąlygas darbuotojams ir įmonėms įgyvendinti savo įsipareigojimus ir visapusiškai naudotis savo teisėmis, kaip reikalaujama pagal valstybės narės, kurioje jie teikia savo paslaugas, teisėkūros sistemą; ragina geriau naudotis turimomis priemonėmis ir užtikrinti esamų bendradarbiavimo struktūrų finansavimą;
7. reiškia nusivylimą, kad į Komisijos komunikatą nebuvo įtrauktas specialus mažų ir

vidutinių įmonių (MVI) vertinimas, įskaitant papildomą paramą, kuri galėtų būti joms teikiama; mano, kad MVI susiduria su tam tikrais iššūkiais, susijusiais su tarpvalstybiniu bendravimu, kuris apima su kalba susijusius administracinius pajėgumus, kultūrinius skirtumus ir teisinius skirtumus, bet jais neapsiriboja; pabrėžia, kad įveikti šį iššūkį yra ypač svarbu, nes MVI dirba 67 proc. nefinansinių ES verslo sektorių darbuotojų ir sukuria 57 proc. pridėtinės vertės¹;

8. pažymi, kad pasienio regionuose, ypač regionuose, kuriuose mažesnis gyventojų tankumas, transporto sistema, ypač kalbant apie tarpvalstybinio viešojo transporto paslaugas, vis dar yra nepakankamai išvystyta ir koordinuojama, iš dalies dėl nesamų ar nenaudojamų jungčių, o tai trukdo tarpvalstybiniam judumui ir ekonominės plėtros perspektyvoms; be to, pabrėžia, kad sudėtingi reglamentavimo ir administraciniai susitarimai turi ypač neigiamą poveikį tarpvalstybinei transporto infrastruktūrai; atkreipia dėmesį į esamas tvaraus transporto, visų pirma pagrįsto viešuoju transportu, plėtros galimybes, todėl laukia numatyto Komisijos tyrimo dėl trūkstamų geležinkelio jungčių ES vidaus pasienio ruože; pabrėžia, kad toks tyrimas ar būsimos rekomendacijos turėtų, be kita ko, būti pagrįsti vietos, regioninių ir nacionalinių valdžios institucijų informacija ir patirtimi ir juose turėtų būti atsižvelgiama į visus pasiūlymus dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo, o tuo atveju, kai jis jau vyksta, dėl geresnių tarpvalstybinių jungčių, ir ragina pasienio regionines valdžios institucijas pasiūlyti būdų, kaip užpildyti dabartines spragas transporto tinkluose; primena, kad kai kuri esama geležinkelių infrastruktūra nebenaudojama dėl to, kad neteikiama parama; atkreipia dėmesį į naudą, kurią vietos ir regioninei ekonomikai gali suteikti tolesnė vandens kelių plėtra; ragina vieną EITP ašį, kuriai numatytas pakankamas biudžetas, skirti trūkstamoms tvarios transporto infrastruktūros jungtims pasienio regionuose tiesti; pabrėžia, kad reikia spręsti transporto trukdžių problemą, kuri kliudo ekonominei veiklai, pvz., transportui, turizmui ir piliečių keliavimui;
9. atkreipia dėmesį į tai, kad pasienio zonų patrauklumas gyventi ir investuoti labai priklauso nuo gyvenimo kokybės, viešųjų ir komercinių paslaugų piliečiams ir įmonėms prieinamumo ir transporto kokybės – tai sąlygos, kurias galima sudaryti ir išsaugoti tik glaudžiai bendradarbiaujant su nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis bei įmonėmis abiejose sienos pusėse;
10. apgailestauja dėl to, kad skirtingos ir sudėtingos išankstinio leidimo teikti sveikatos priežiūros paslaugas ir mokėjimų ar išlaidų atlyginimo procedūros, administracinė našta, tenkanti pacientams, kai jie konsultuojasi su specialistais kitoje valstybėje narėje, neatitiktikimais naudojantis technologijomis ir dalijantis pacientų duomenimis ir suvienodintos prieinamos informacijos nebuvimas ne tik riboja prieinamumą abiejose sienos pusėse ir todėl trukdo visapusiškai pasinaudoti sveikatos priežiūros paslaugomis, bet ir trukdo skubios pagalbos ir gelbėjimo tarnyboms atlikti savo tarpvalstybinės pagalbos veiksmus;
11. atkreipia dėmesį į ES pasienio regionų vaidmenį, kurį jie gali atlikti aplinkos ir jos išsaugojimo srityje, nes aplinkos tarša ir gamtos nelaimės dažnai yra tarpvalstybinio pobūdžio; atsižvelgdamas į tai, remia tarpvalstybinius projektus, susijusius su ES išorės sienų regionų aplinkos apsauga, nes šie regionai dažnai susiduria su aplinkos apsaugos

¹ 2016–2017 m. metinė Europos MVI ataskaita, p. 6.

iššūkiais, kurie kyla dėl skirtingų aplinkosauginių standartų ir teisinio reglamentavimo ES kaimyninėse šalyse; taip pat ragina labiau bendradarbiauti ir koordinuoti vidaus vandentvarką siekiant užkirsti kelią tokioms gamtos nelaimėms kaip potvyniai;

12. ragina Komisiją nedelsiant spręsti problemas, kylančias dėl pasienio regionų bendradarbiavimui kliudančių fizinių ir geografinių kliūčių;

Bendradarbiavimo ir pasitikėjimo stiprinimas

13. mano, kad abipusis pasitikėjimas, politinė valia ir lankstus įvairių lygmenų – nuo vietos iki nacionalinio – suinteresuotųjų subjektų požiūris, įskaitant pilietinę visuomenę, yra gyvybiškai svarbūs, siekiant įveikti pirmiau minėtas tebesitęsiančias kliūtis; mano, kad sanglaudos politikos vertė pasienio regionams yra grindžiama tikslu didinti darbo vietų skaičių ir ekonomikos augimą ir kad šie veiksmai turi būti inicijuojami Sąjungos, valstybių narių regioniniu ir vietos lygmenimis; todėl ragina imtis geresnio koordinavimo, palaikyti dialogą, veiksmingiau keistis informacijai ir toliau keistis geriausia patirtimi tarp valdžios institucijų, visų pirma vietos ir regioniniu lygmeniu; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares gerinti tokį bendradarbiavimą ir teikti finansavimą bendradarbiavimo struktūroms, kad būtų galima užtikrinti tinkamą su veikla ir finansais susijusį atitinkamų vietos ir regionų valdžios institucijų savarankiškumą;
14. pabrėžia, kad pasienio regionuose labai svarbūs švietimas ir kultūra, o ypač galimybės aktyviau skatinti daugiakalbystę ir kultūrų dialogą; atkreipia dėmesį į galimybes, kurios glūdi mokyklose ir vietos masinės žiniasklaidos priemonėse, atliekant šiuos veiksmus, ir ragina valstybes nares, regionus ir savivaldybes, esančias palei sienas, į mokymo programas, pradedant nuo ikimokyklinio ugdymo įstaigų, įtraukti mokymą kaimyninės šalies kalbomis; be to, pabrėžia, kad svarbu skatinti daugiakalbystę visais administracijos lygmenimis;
15. primygtinai ragina valstybes nares palengvinti kaimyninių regionų pažymėjimų, diplomų, profesinio rengimo ir profesinių kvalifikacijų tarpusavio pripažinimą ir geresnį supratimą ir skatinti tai daryti; todėl ragina į mokymo programą įtraukti specialiuosius įgūdžius, siekiant padidinti galimybes rasti darbą už valstybės sienos ribų, be to, taikyti įgūdžių patvirtinimą ir pripažinimą;
16. skatina įvairias priemones, kuriomis siekiama kovoti su visų formų diskriminacija pasienio regionuose ir panaikinti kliūtis pažeidžiamiesiems žmonėms ieškant darbo ir integruojantis į visuomenę; todėl pritaria tam, kad būtų populiarinamos ir plėtojamos socialinės įmonės pasienio regionuose, nes tai – darbo vietų kūrimo šaltinis, ypač pažeidžiamų asmenų grupėms priklausantiems asmenims, pvz., darbo neturinčiam jaunimui ir neįgaliesiems;
17. palankiai vertina 2016–2020 m. ES e. valdžios veiksmų planą¹, kaip įrankį siekiant veiksmingo ir įtraukaus viešojo administravimo, taip pat pripažįsta ypatingą šio plano svarbą, siekiant supaprastinti priemones pasienio regionuose; pažymi, kad esamų e. valdžios sistemų sąveikumas yra reikalingas nacionaliniu, regioniniu ir vietos

¹ 2016 m. balandžio 19 d. Komisijos komunikatas „2016–2020 m. ES e. valdžios veiksmų planas. Valdžios skaitmeninių permąnų spartinimas“ (COM(2016)0179).

administraciniais lygmenimis; vis dėlto yra susirūpinęs dėl netolygaus plano įgyvendinimo kai kuriose valstybėse narėse; taip pat yra susirūpinęs dėl dažnai nepakankamos valdžios institucijų elektroninių sistemų sąveikos ir žemo užsienio verslininkams, siekiantiems pradėti verslą kitoje valstybėje, teikiamų elektroninių paslaugų lygio; todėl ragina valstybes nares imtis priemonių, kad būtų palengvinta prieiga, įskaitant kalbines priemones, prie skaitmeninių paslaugų, skirtų galimiems naudotojams iš kaimyninių zonų; ragina pasienio regionų valdžios institucijas sukurti elektroninius pasienio verslo iniciatyvų kūrimo portalus; primygtinai ragina valstybių narių ir regionines bei vietos valdžios institucijas dėti daugiau pastangų, susijusių su e. valdžios projektais, kurie darys teigiamą poveikį pasienio piliečių gyvenimui ir darbui;

18. pabrėžia, kad kai kurie vidaus ir išorės pasienio regionai patiria rimtų migracijos iššūkių, dažnai viršijančių pasienio regionų pajėgumus, ir skatina deramai naudotis INTERREG programomis, taip pat keistis gerąja patirtimi tarp vietos ir regioninės valdžios institucijų pasienio regionuose pabėgėlių, kuriems skirta tarptautinė apsauga, integracijos srityje; pabrėžia, kad reikalinga Europos lygmens parama ir koordinavimas, o nacionalinės vyriausybės turi padėti vietos ir regioninės valdžios institucijoms spręsti šiuos iššūkius;
19. primygtinai ragina Komisiją pateikti savo įžvalgas, kaip spręsti problemas, su kuriomis susiduria vidaus jūrų sienų ir išorės pasienio regionai; ragina skirti papildomą paramą ES išorės pasienio regionų kartu su kaimyninių šalių pasienio regionais vykdomiems tarpvalstybiniais projektams, visų pirma tų trečiųjų šalių regionams, kurie dalyvauja ES integracijos procese; primena šiuo požiūriu, kad tam tikra apimtimi visų pasienio regionų požymiai ir patiriami iššūkiai yra bendri, tačiau jiems reikia taikyti skirtingą pritaikytą požiūrį; ragina skirti ypatingą dėmesį ir tinkamą paramą atokiausiems regionams, nes jie – ES išorės pasienio regionai;
20. pabrėžia, kad vykdant būsimą sanglaudos politiką reikės tinkamai atsižvelgti į galimybę skirti ir skirti paramą ES regionams, kuriuos labiausiai paveiks Jungtinės Karalystės išstojimas iš Europos Sąjungos, ypač tiems regionams, kurie po „Brexit'o“ taps ES išorės (jūrų arba sausumos) pasienio regionais;
21. ragina valstybes nares pagerinti savo sveikatos priežiūros paslaugų papildomumą pasienio regionuose ir užtikrinti tikrą bendradarbiavimą tarpvalstybinės skubiosios pagalbos teikimo srityje, pvz., sveikatos priežiūros, policijos ir priešgaisrinės saugos paslaugų teikimo srityje, siekiant užtikrinti pacientų teisių įgyvendinimą, kaip tai numatoma Tarpvalstybinės sveikatos priežiūros paslaugų direktyvoje, taip pat padidinti paslaugų prieinamumą ir kokybę; ragina valstybes nares, regionus ir savivaldybes sudaryti dvišalius ar daugiašalius pagrindų susitarimus dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo sveikatos priežiūros srityje ir, atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į vaidinamąsias ZOAST zonas (pranc. *Zones Organisées d'Accès aux Soins Transfrontaliers*), kuriose pasienio regionų gyventojai gali gauti sveikatos priežiūros paslaugas abiejose sienos pusėse tam skirtose sveikatos priežiūros institucijose nesusiduriant su jokiais administracinėmis ar finansinėmis kliūtimis ir kurios tapo lyginamuoju tarpvalstybinio bendradarbiavimo sveikatos priežiūros srityje standartu visoje Europoje;
22. ragina Komisiją išnagrinėti galimybes sustiprinti bendradarbiavimą ir įveikti regionų

vystymosi kliūtis prie išorės sienų su kaimyniniais regionais, visų pirma su šalių, kurios rengiasi stojimui į ES, regionais;

23. pabrėžia, kad mažos apimties ir tarpvalstybiniai projektai yra svarbūs suburiant žmones ir taip sudarant naujų galimybių vietos plėtrai;
24. pabrėžia, kad svarbu pasimokyti iš kai kurių pasienio regionų sėkmės istorijų ir toliau naudotis jų teikiamomis galimybėmis;
25. pabrėžia, kad sportas yra svarbus kaip priemonė padėti integruotis pasienio regionuose gyvenančioms bendruomenėms ir ragina valstybes nares ir Europos Komisiją skirti tinkamus ekonominius išteklius teritorinio bendradarbiavimo programoms siekiant finansuoti vietos sporto infrastruktūrą;

ES priemonių panaudojimas siekiant glaudesnių ryšių

26. atkreipia dėmesį į labai svarbų ir teigiamą Europos teritorinio bendradarbiavimo programų, ypač tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų, vaidmenį pasienio regionų, įskaitant jūrų ir pasienio išorės regionus, ekonominio ir socialinio vystymosi ir sanglaudos srityse; palankiai vertina tai, kad Komisijos pasiūlyme dėl DFP 2021–2027 m. siūloma išsaugoti Europos teritorinį bendradarbiavimą kaip svarbų tikslą, suteikiant jam aiškesnį vaidmenį įgyvendinant sanglaudos politiką po 2020 m., ir ragina skirti gerokai didesnę biudžetą, ypač pasienio regionų daliai; pabrėžia Europos teritorinio bendradarbiavimo teikiamą akivaizdžią Europos pridėtinę vertę ir ragina Tarybą patvirtinti šiuo tikslu siūlomus asignavimus; sykiu pabrėžia, kad būtina supaprastinti programas, užtikrinti didesnę Europos teritorinio bendradarbiavimo atitiktį bendriems ES tikslams ir suteikti programoms lankstumo siekiant geriau spręsti vietos ir regionų problemas, sumažinant administracinę naštą naudos gavėjams, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas daugiau investuoti į tvarios infrastruktūros projektus, pasitelkiant tarpvalstybines bendradarbiavimo programas; ragina pasienio valdžios institucijas aktyviau naudotis parama, teikiama per šias programas;
27. ragina Komisiją reguliariai teikti Europos Parlamentui ataskaitą nurodant kliūčių, kurios buvo pašalintos tarpvalstybinio bendradarbiavimo srityje, sąrašą; skatina Komisiją plačiau naudoti esamas novatoriškas priemones, kuriomis prisidedama prie vykstančio tarpvalstybinio bendradarbiavimo modernizavimo ir didinimo, tokias kaip Pasienio ryšių punktas, sustiprintas Vidaus rinkos problemų sprendimo tinklas, taip pat bendrieji skaitmeniniai vartai, kuriomis siekiama sisteminti patirtį ir konsultacijas, susijusias su tarpvalstybiniais regioniniais klausimais, taip pat toliau kurti naujas priemones; ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti, kad viešojo administracija, kiek įmanoma, automatiškai naudotųsi skaitmeninėmis priemonėmis siekiant užtikrinti, kad pasienio regionų piliečiams ir įmonėms būtų teikiamos viešosios paslaugos viso proceso metu;
28. pabrėžia, jog svarbu, kad Komisija rinktų informaciją apie tarpvalstybinį bendravimą siekiant geresnio ir labiau informacija pagrįsto sprendimo priėmimo proceso bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, regionais ir savivaldybėmis, remiant ir finansuojant bandomuosius projektus, programas, tyrimus, analizes ir teritorinius mokslinius tyrimus;
29. ragina geriau išnaudoti galimybes, kurias sprendžiant su pasienio regionais susijusias

problemas teikia ES makroregioninės strategijos;

30. mano, kad sanglaudos politika turėtų būti labiau pritaikyta investicijoms į žmones, nes pasienio regionų ekonomika gali būti paskatinta veiksmingai derinant investicijas į inovacijas, žmogiškąjį kapitalą, gerą valdymą ir institucinius pajėgumus;
 31. apgailestauja, kad Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės potencialas iki galo neišnaudojamas – taip iš dalies galėjo nutikti dėl regioninės ir vietos valdžios institucijų apribojimų ir iš dalies – dėl jų baimės perduoti kompetenciją ir dėl to, kad vis dar trūksta informacijos apie atitinkamą kompetenciją; ragina greitai nustatyti ir pašalinti visas kitas galimas šios padėties priežastis; ragina Komisiją pasiūlyti priemones, kuriomis būtų galima įveikti kliūtis, trukdančias veiksmingai taikyti šią priemonę; primena, kad pirminis Komisijos vaidmuo įgyvendinant Europos teritorinio bendradarbiavimo programas turėtų būti sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių bendradarbiavimui;
 32. ragina atsižvelgti į daugelio esamų euroregionų, kurie veikia regionuose prie ES vidaus ir išorės sienų, patirtį, siekiant padidinti ekonominio ir socialinio vystymosi galimybes ir pagerinti pasienio regionuose gyvenančių piliečių gyvenimo kokybę; ragina įvertinti euroregionų darbą regioninio bendradarbiavimo srityje ir jų santykį su ES pasienio regionų iniciatyvomis ir darbu siekiant koordinuoti ir optimizuoti jų darbo šioje srityje rezultatus;
 33. pabrėžia, kad teritorinis poveikio vertinimas padeda geriau suprasti erdvinį politikos poveikį; ragina Komisiją įvertinti galimybę teritorinio poveikio vertinimui suteikti daugiau svarbos, kai siūlomos ES teisėkūros iniciatyvos;
 34. yra tvirtai įsitikinęs, kad Europos tarpvalstybinės konvencijos, kuri teritoriškai ribotos infrastruktūros ar paslaugos (pvz., ligoninės ar tramvajų linijos) atveju leistų taikyti nacionalinę normatyvinę sistemą ir (arba) tik vienos iš dviejų ar keleto atitinkamų šalių standartus, toliau padėtų šalinti tarpvalstybines kliūtis; šiuo atveju palankiai vertina neseniai paskelbtą pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl mechanizmo teisinėms ir administracinėms kliūtims tarpvalstybiniu mastu šalinti (COM(2018)0373);
 35. laukia būsimo Komisijos pasiūlymo dėl reglamento dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo valdymo priemonės, siekiant įvertinti šios priemonės naudą aptariamuose regionuose;
- o
- o o
36. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, valstybių narių nacionaliniams ir regioniniams parlamentams, Regionų komitetui ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

AIŠKINAMOJI DALIS

Europos Sąjungos vidaus pasienio regionai sudaro net 40 proc. jos teritorijos ir yra 150 mln. europiečių namai. Juose taip pat sukuriama ketvirtis Europos BVP. Nepaisant šių faktų, pasienio regionuose nuolat susiduriama su kliūtimis, kurios trukdo jų ekonomikos augimui ir vystymuisi, ir todėl jų ekonominės veiklos rezultatai būna prastesni nei regionų, esančių valstybių narių gilumoje.

Siekdama rasti šios situacijos paaiškinimą, taip pat pateikti sprendimus, Europos Komisija ėmėsi 2015–2017 m. tarpvalstybinio bendradarbiavimo peržiūros, kurią sudarė teisinių ir administracinių kliūčių tyrimas, išsamios elektroninės viešosios konsultacijos ir daug praktinių seminarų su suinteresuotaisiais subjektais. Šios peržiūros rezultatas – komunikatas „Ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimas ES pasienio regionuose“, kuriame nurodomos dešimt dažniausiai pasitaikančių pasienio regionų vystymosi kliūčių ir siūlomi šių problemų sprendimai.

Pranešėjas palankiai vertina Komisijos pateiktą dokumentą kaip vertingą ir išsamią esamų kliūčių analizę, taip pat dėkoja už siūlomus sprendimus. Jis tvirtai įsitikinęs, kad galingiausia priemonė mažinant pasienio regionų ekonominio vystymosi našą yra abipusis pasitikėjimas ir politinė visų atsakingų institucijų valia. Todėl Komisija ir nacionalinės vyriausybės turėtų labiau pasitikėti vietos ir regioninės valdžios institucijomis. Jų veiksmingam bendradarbiavimui pasienio regionuose reikia daugiau lankstumo ir specialiųjų susitarimų, nes valstybių narių teisės sistemos dažnai nėra viena kitą papildančios. Tai taikoma net ES teisei, nes direktyvų perkėlimas į nacionalinę teisę įvairiose valstybėse narėse gali skirtis. Todėl pranešėjas mano, kad teritorinis poveikio vertinimas turėtų būti privalomas rengiant visus naujus ES teisės aktus.

Pranešėjas pabrėžia, kad tokie aktualūs klausimai, kaip galimybė gauti viešąsias paslaugas, pasienio darbuotojų ir samdomų darbuotojų teisinis netikrumas arba nepakankamas transporto tinklas, reikalauja daugiau tikslinių ir intensyvių priemonių, kurių pirmiausia būtų imtasi valstybėje narėje, o taip pat ir ES lygmeniu. Darbuotojams reikia, kad jų kvalifikacija būtų pripažinta, ir jie turi būti gerai informuoti apie jų socialinį draudimą. Kliūtys tarpvalstybiniam verslui taip pat turi būti pašalintos, nes šiuo metu tarpvalstybinės įmonės išleidžia 60 proc. daugiau nei įmonės, veikiančios nacionalinėje rinkoje. Bendradarbiavimas tarp vidaus pasienio regionų ir jų vystymasis bei sanglauda galėtų toliau būti skatinami mažinant administracinių procedūrų, su kuriomis pasienio piliečiai ir verslas susiduria savo kasdieniniame gyvenime, sudėtingumą. Todėl gyvybiškai svarbu didinti pastangas tolesniam supaprastinimui.

Pranešėjas labai vertina teigiamą Europos teritorinio bendradarbiavimo programos poveikį šalinant kliūtis pasienyje, tačiau jis vis dar mato daug tobulintinių sričių. Todėl jis labai palaiko mintį išsaugoti Europos teritorinį bendradarbiavimą ir padidinti biudžetą kitu programavimo laikotarpiu. Tuo pat metu jis atkreipia dėmesį, kad finansavimas ir investicijos yra svarbūs, tačiau nepakankami situacijai pagerinti, todėl jis mano, kad tokios priemonės, kaip Europos teritorinio bendradarbiavimo grupė, turėtų būti išplėstos. Be to, turėtų būti apsvarstytas tokių naujų priemonių, kaip tarpvalstybinis bendradarbiavimo valdymas, kūrimas.

Pranešėjas palankiai vertina Komisijoje sukurtą Pasienio ryšių punktą, kuriame bus teikiamos konsultacijos nacionalinėms ir regioninėms valdžios institucijoms, siekiant pašalinti teisinės ir administracinės kliūtis pasienyje. Jis pabrėžia svarbą Komisijos vaidmenį mažinant tarpvalstybines kliūtis – teikiant pasiūlymus dėl teisės aktų, finansuojant mechanizmus ar padedant valstybėms narėms sukurti geresnę infrastruktūrą bei stiprinti bendradarbiavimą, siekiant pašalinti kliūtis pasienio regionuose.

Pranešėjas pažymi, kad Komisijos komunikatas skirtas tik ES vidaus pasienio regionams. Pranešėjas palaiko Komisijos poziciją sutelkti dėmesį į šiuos regionus, nes jų patiriami iššūkiai yra bendri. Nepaisant to, jis mano, kad yra gyvybiškai svarbu parengti panašią peržiūrą išorės jūrų pasienio regionams, siekiant pateikti veiksmingus sprendimus šių regionų patiriamiems iššūkiams ir kliūtims.

25.6.2018

KULTŪROS IR ŠVIETIMO KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Regioninės plėtros komitetui

dėl ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimo ES pasienio regionuose
(2018/2054(INI))

Nuomonės referentas: Theodoros Zagorakis

PASIŪLYMAI

Kultūros ir švietimo komitetas ragina atsakingą Regioninės plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pripažįsta iššūkius, su kuriais susiduria pasienio regionai, ir pabrėžia, kad socialiniai ir ekonominiai skirtumai, įskaitant kultūrinius ir kalbinius skirtumus, tarp skirtingų pasienio regionų gali trukdyti integracijai, apriboti bendravimą ir susiaurinti galimybes žmonėms ir įmonėms abiejose sienos pusėse;
2. pripažįsta, kad ES teigiamai prisidėjo prie pasienio regionų vystymosi ir kad reikėtų veiksmingiausiu ir efektyviausiu būdu tęsti finansavimo programas ateityje, daugiausia dėmesio skiriant sritims, kurios sukuria itin aukštą ES pridėtinę vertę, užtikrinant, jog tarpvalstybinėmis bendradarbiavimo programomis būtų šalinami sunkumai, su kuriais susiduria pasienio regionai;
3. teigia, kad per sanglaudos politiką reikėtų toliau remti pažeidžiamus ir marginalizuotus asmenis, šalinti ekonomikos augimo skirtumus ir kurti solidarumą, naudojantis investicijomis švietimo, mokymo ir kultūros srityse, ypač daug dėmesio skiriant tarpvalstybinėms bendradarbiavimo programoms, skirtoms esamoms kultūrinėms, teritorinėms ir administracinėms kliūtims šalinti ir būsimiems iššūkiams šiuose regionuose įveikti;
4. pabrėžia, kad ES sienas, į kurias reikia atsižvelgti, sudaro tiek sausumos, tiek jūrų sienos; todėl ragina Komisiją įvertinti iššūkius, su kuriais susiduria jūrų pasienio regionai, kad būtų galima atlikti visapusišką kliūčių, kurių kyla visiems pasienio regionams, analizę, taip pat užtikrinti galimą visų šių regionų bendradarbiavimą ir ekonomikos augimą;

5. atkreipia ypatingą dėmesį į tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų, įskaitant makroregionines ir tarpreregionines programas, svarbą finansuojant švietimo, kultūros, kūrybos, sporto, meno ir kitą veiklą, kuria dėl Europos pridėtinės vertės suartinami piliečiai, sukuriama tarpvalstybinė sinergija, puoselėjamas tarpusavio pasitikėjimas ir supratimas ir padedama kovoti su įvairių rūšių išankstiniais nusistatymais ir stereotipais pasienio regionuose; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia kultūros ir kūrybos sektorių potencialą, kaip numatyta pagal pažangiosios specializacijos strategijas, taip pat didelį Bendrijos iniciatyvos dėl pasienio regionų (INTERREG) projektų, skirtų kultūrai ir paveldui, skaičių, o tai įrodo, kad pasienio regionai yra užsidegę investuoti į bendrus tradicinius kultūros objektus, taip pat į modernių kūrybinių projektų, kūrybos pramonės ir paveldo projektų plėtojimą; pakartoja manąs, kad ES finansinė parama yra itin svarbi šioms iniciatyvoms, todėl kitoje DFP turėtų būti dar labiau stiprinama, visų pirma teikiant paramą iš Europos struktūriniai ir investicijų (ESI) fondų; ragina Komisiją nustatyti ir stiprinti vietos prioritetų, dabartinių ES strategijų ir tikslų sinergiją, taip pat visapusiškai plėtoti pasienio regionų teikiamas galimybes;
6. atkreipia dėmesį į dabartinės tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų sistemos sudėtingumą ir struktūrinius sunkumus bei administracines kliūtis, su kuriais susiduria galimi paramos gavėjai rengdami šiuos projektus; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina laikotarpiui po 2020 m. pasiūlytas supaprastinimo priemones ir mano, kad jos yra svarbus žingsnis siekiant supaprastinti ir pagerinti tarpvalstybinių bendradarbiavimo programų įgyvendinimą ir prieinamumą;
7. primena kultūros ir kultūros paveldo svarbą miestų ir regionų ekonominio klestėjimo požiūriu ir todėl ragina valstybes nares priimti visas būtinas priemones materialiajam ir nematerialiajam kultūros paveldui veiksmingai apsaugoti ir populiarinti, taip pat šiuo tikslu panaudoti visas prieinamas sanglaudos politikos priemones;
8. ragina parengti naują informavimo apie tarpvalstybinį ir regioninį bendradarbiavimą strategiją siekiant priartėti prie šių regionų gyventojų, išplėsti jų žinias apie galimybes, kurias teikia ES tarpvalstybinės programos, ir taip padėti keisti požiūrį formuojant didesnę nešališkumą regioninių ir tarpvalstybinių klausimų atžvilgiu;
9. pabrėžia sporto svarbą ekonominiam ir socialiniam tarpvalstybinių regionų vystymuisi, ką įrodo daugelis teritorinio bendradarbiavimo projektų, kuriuos vykdant sportas buvo panaudotas kaip socialinės ir kultūrinės integracijos priemonė;
10. ragina jaunimą veikti, dalyvauti ir įsitraukti visais aspektais į regioninės ir tarpvalstybinės visuomenės tobulėjimą; remia tarpvalstybines idėjas ir veiklą jaunimo srityje, pvz., keitimosi idėjomis ir gerą patirtimi platformų kūrimą, sąmoningumo plėtojimą ir keitimąsi informacija apie tarpvalstybinį bendradarbiavimą, taip pat informacijos per socialinę ir kitas žiniasklaidos priemones skleidimą, siekiant padidinti jaunimo dalyvavimo mastą ir galimybes tarpvalstybiniuose projektuose;
11. pabrėžia, kad trūksta informacijos apie ES finansuojamas galimybes, susijusias su tarpvalstybinio bendradarbiavimo programomis ES pasienio regionuose; ragina valstybes nares geriau skleisti informaciją tarpvalstybiniais klausimais, pvz., sukuriant vieno langelio principą atitinkančią sistemą;
12. pabrėžia, kad reikia didesnio finansinio įsipareigojimo populiarinti tarpvalstybinę sporto veiklą, ypač statant mažo masto infrastruktūros objektus mėgėjiškam sportui;

13. ragina Komisiją kultūrą ir švietimą laikyti horizontaliuoju prioritetu svarstant kitos kartos programas, vykdomas pagal sanglaudos politiką;
14. labai pritaria tarpvalstybinių projektų ir programų vaidmeniui gerinant jaunimo švietimą, užimtumą, įtrauktį ir jaunų žmonių dalyvavimą visuomenėje, sprendžiant socialines problemas, kurių kyla jauniems žmonėms pasienio regionuose, pvz., nedarbo ir radikalėjimo problemas; ragina plėtoti sistemingesnį visų pasienio regionų bendradarbiavimą siekiant pagerinti jaunimui galimybes užimtumo, švietimo, mokymo, kultūros ir sporto srityse, taip pat kitose socialinės politikos srityse;
15. pabrėžia, kad kalbos barjeras tebėra didelė tarpvalstybinio bendradarbiavimo kliūtis, ypač pasienio teritorijose, kuriose nesama nusistovėjusių bendradarbiavimo tradicijų; pažymi, kad kalba yra svarbus veiksnys, didinantis pasitikėjimą ir padedantis lengvinti socialinius ir kultūrinius sunkumus; mano, kad, tikslingiau naudojantis Europos struktūriniais ir investicijų (ESI) fondais, taip pat skiriant didesnę finansavimą kalbos technologijoms, būtų galima pagerinti komunikaciją ir taip pasienio regionuose remti sistemingą daugiakalbystės ir Europos kalbų įvairovės populiarinimą švietimo ir mokymo srityse, pradedant ankstyvojo ugdymo etapu, taip pat organizuojant sporto ir kultūros renginius;
16. mano, kad reikėtų gerinti tarpvalstybinį švietimo ir mokymo institucijų bendradarbiavimą sudarant palankesnes sąlygas tarpvalstybiniams mokyklų lankymams ir (pradedant nuo ankstyvo amžiaus) vaikams skirtai užklasinei veiklai, siekiant suteikti vaikams unikalią galimybę už klasės ribų patirti tiesioginį kontaktą su kaimynine kultūros, kalbų ir istorijos įvairove ir įgyti tiesioginės patirties su ja;
17. pažymi, kad kai kuriose pasienio teritorijose kalbama bendra kalba, kuri nėra oficiali ES kalba; mano, kad didesnis mokymo finansavimas ir mažiau vartojamų tarpvalstybinių kalbų populiarinimas sustiprintų bendradarbiavimą, padidintų judumą kertant sienas ir praturtintų tų teritorijų kultūros įvairovę ir paveldą;
18. pakartoja, kad itin svarbu suburti pagrindinius mokslinių tyrimų bendruomenės, verslo, aukštojo mokslo, viešųjų institucijų ir pilietinės visuomenės veikėjus; ragina valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybinėms švietimo ir mokymo įstaigų ir jų bei žmonių partnerystėms pasienio regionuose, siekiant skatinti besimokančiųjų, pedagogų, instruktorių ir administracijos darbuotojų bei doktorantų ir tyrėjų judumą, įskaitant profesinį rengimą ir mokymą; pabrėžia, kad daugiakalbystės naudojimas vykdant tokių partnerysčių veiklą gali padėti absolventams pasirengti įsitraukti į abipus sienos esančių regionų darbo rinką; mano, kad regioninės mažumų kalbos taip pat yra svarbios, nes joms visuomet kyla pavojus, jei nesilaikoma griežtos kalbų vartojimo politikos; mano, kad, siekiant išlaikyti regionines mažumų kalbas ir jas remti, ir toliau turėtų būti skiriamas atitinkamas finansavimas;
19. ragina Komisiją sudaryti geresnes sąlygas tarpvalstybinėms iniciatyvoms ir skirtingų rūšių mainams, tarpkultūrinei ir švietimo veiklai, kuria siekiama padidinti piliečių informuotumą apie įstatyminius ir administracinius reikalavimus pasienio regionuose, taip pat pagerinti vietos administracijos subjektų, kultūros ir švietimo institucijų bendradarbiavimą;
20. ragina valstybes nares palengvinti ir skatinti kaimyninių regionų pažymėjimų, diplomų,

profesinio rengimo ir profesinių kvalifikacijų tarpusavio pripažinimą ir geresnį supratimą; todėl ragina į mokymo programą įtraukti specialiuosius įgūdžius, siekiant padidinti galimybes rasti darbą už valstybės sienos ribų, be to, taikyti įgūdžių ir gebėjimų patvirtinimą ir pripažinimą;

21. ragina telkti bendras viešąsias paslaugas ir veiksmus kaimyniniuose pasienio regionuose siekiant išplėtoti įvairias tikslingas pagalbines priemones, norint remti mažai įgūdžių turinčius ir žemos kvalifikacijos suaugusiuosius pasienio regionuose ir padėti jiems padidinti jų raštingumą, pagerinti gebėjimą skaičiuoti ir skaitmeninius įgūdžius, įgyjant daugiau kompetencijų ir aukštesnę kvalifikaciją;
22. skatina skirtingų pasienio regionų tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir programas dualinio profesinio mokymo srityje; mano, kad geresnis tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir investicijos į įgūdžius pasienio regionuose padės panaikinti esamą įgūdžių atotrūkį, sumažinti skurdą, nedarbą ir socialinę atskirtį, taip pat padės išspręsti įgūdžių trūkumo ir protų nutekėjimo problemas tose periferinėse teritorijose;
23. mano, kad daugiakultūriškumas yra itin svarbus pasienio regionams; primygtinai skatina tarpvalstybinį bendradarbiavimą kultūros klausimais pasienio regionuose ir tarp jų, gerinant bendradarbiavimą tarp kūrybos srityje dirbančių asmenų ir kultūros srities subjektų, pvz., menininkų ir kultūros organizacijų, administracijų ir tinklų atstovų tam tikruose tarpvalstybiniuose ir transeuropinio pobūdžio projektuose;
24. pakartoja, kad menininkų ir kultūros srities specialistų judumas tapo neįkainojamas skatinant kultūrinę ir socialinę Europos pažangą ir regioninio, nacionalinio ir Europos kultūros paveldo plėtojimą; laikosi nuomonės, kad tvirtas tarpvalstybinis bendradarbiavimas kultūros ir kūrybos sektorių srityje, ypatingą dėmesį skiriant labai mažoms įmonėms ir MVĮ (taip pat ir pasitelkiant įmonių grupes), NVO ir mažoms asociacijoms, gali padėti kurti socialinę ir ekonominę vertę, skatinti tvarių darbo vietų kūrimą, visų pirma jaunimui, ir ekonomikos augimą, taip pat skatinti kultūros ir kalbų įvairovę ir inovacijas; taip pat mano, kad šis bendradarbiavimas padės megzti piliečių tarpusavio ryšius, didinti tarpusavio supratimą, spręsti bendrus uždavinius, stiprinti kultūros diplomatiją bei puoselėti Europinę tapatybę, įgyvendinant bendras iniciatyvas, susijusias su projektais materialiojo ir nematerialiojo kultūros paveldo ir su kultūros paveldu susijusiose srityse, pvz., steigiant bendras vaikų priežiūros įstaigas, įgyvendinant prieinamą daugiakalbį švietimą arba švietimo institucijų partnerystes; pabrėžia, kad kultūros ir kūrybos sektoriai yra svarbūs, nes skatina ir išlaiko kultūros įvairovę, stiprina socialinę sanglaudą, atlieka svarbų vaidmenį iš naujo kuriant pramonę Europoje ir skatinant inovacijų plitimą daugelyje kitų sektorių;
25. mano, kad plėtojant tarpvalstybinį bendradarbiavimą kultūros srityje labai padedama tvariai plėtoti tarpvalstybines teritorijas, darant poveikį ekonomikai, socialinei sanglaudai ir aplinkai; ragina Komisiją bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir parengti bendrą strateginį požiūrį į kultūros ir kūrybos sektorių plėtrą ir rėmimą, nutiesiant tiltą tarp šių sektorių ir visuomenės ir ekonomikos, siekiant skatinti pažangų, tvarų augimą ES pasienio regionuose;
26. atkreipia dėmesį į itin dideles kliūtis, kurių iškyla kultūros ir kūrybos sektoriams dėl jų pobūdžio ir dydžio (kultūros ir kūrybos sektoriaus daugiausia sudaro labai mažos įmonės ir MVĮ), siekiant finansavimo, taip pat į sunkumus, kurių kyla dėl dažnai menkesnio

ekonominio našumo kai kuriuose pasienio regionuose; pakartoja, jog mano, kad, siekiant pašalinti šiuos struktūrinius trūkumus, itin svarbu ugdyti kultūrinius, kūrybinius ir verslumo įgūdžius;

27. pabrėžia, kad regionai įrodė gebantys plėtoti tarpvalstybinį bendradarbiavimą kultūros ir kūrybos sektoriuose, ir atkreipia dėmesį į teigiamą pažangiosios specializacijos poveikį; ragina Komisiją ir valstybes nares išsaugoti ir stiprinti esamą šios srities politiką ir veiksmingai panaudoti ES programų ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas;
28. mano, kad sanglaudos politika gali padaryti teigiamą poveikį kuriant naujas idėjas ir sudarant galimybes muziejų, orkestrų bendradarbiavimui, tarpvalstybiniams radijo ir TV projektams pasienio regionuose, įveikiant teisinius ir finansinius sunkumus, kurių kyla menininkams įgyvendinant jų bendrus tarpvalstybinius projektus;
29. itin remia tarpvalstybinius kultūros projektus ir bendradarbiavimą tarp Europos kultūros sostinių ir pasienio regionų visoje Europoje, siekiant sukurti kultūrinių sąsajų grandinę ir naują Europos kultūros tinklą matmenį, kai plėtojama nauja su kultūros įvairove susijusi veikla ir ši veikla integruojama įgyvendinant konkrečius Europos projektus;
30. apgailestauja dėl to, kad kultūros ir laisvalaikio veikla dažnai nepritraukia žmonių iš skirtingų pasienio regionų kaimyninėse šalyse, nepaisant to, kad šiose teritorijose gyvenantys žmonės turi panašių interesų ir gyvena labai arti vienas kito; remia Europos regionų portalus, sukurtus keliuose pasienio regionuose, siekiant suteikti gyventojams informacijos apie kultūros ir laisvalaikio veiklą, ir ragina skatinti kurti panašius portalus visuose pasienio regionuose;
31. yra tvirtai įsitikinęs, kad dėl seniai užsimezgusių abipus sienos veikiančių kultūros įstaigų, kultūros ir kūrybos sektorių ir suinteresuotųjų subjektų ryšių pasienio regionai gali sudaryti palankias sąlygas meno ir kultūros atstovų judumui ir todėl būti gyvybiškai svarbūs teminiam turizmui, padėti populiarinti keliones į Europą, kaip konkurencingo ir tvaraus turizmo vietovę, didinant Europos patrauklumą tarptautiniu mastu, taip pat gali aktyviai atgaivinti Europos integracijos procesą skatinant užmegzti ryšius tarp ES piliečių ir kuriant bendrumo jausmą; ragina Komisiją integruoti kultūros matmenį į tarpvalstybines plėtros iniciatyvas, susijusias tiek su istorinio paveldo objektais, tiek su šiuolaikiniu kūrybiškumu; todėl ragina valstybes nares stiprinti pastangas ir investicijas kuriant tvarią ir ilgalaikę kultūros turizmo politiką;
32. primena, kad švietimo ir kultūros mainai už sienų ribų skatina kultūrų dialogą, abipusį suvokimą, konfliktų sprendimą ir taikos palaikymą, ypač pasienio regionuose, kuriuose buvo konfliktų; atkreipia dėmesį į riziką, kurią kelia „Brexit’as“ asmeniniam žmonių bendravimui ir studentų, besimokančiųjų, menininkų ir kultūros srities veikėjų judumui pasienio regionuose tarp Šiaurės Airijos ir Airijos Respublikos;
33. skatina įvairias priemones, kuriomis siekiama kovoti su visų formų diskriminacija pasienio regionuose ir panaikinti kliūtis pažeidžiamiems žmonėms ieškant darbo ir integruojantis į visuomenę; todėl pritaria tam, kad būtų populiarinamos socialinės įmonės pasienio regionuose, nes tai – darbo vietų kūrimo šaltinis, ypač pažeidžiamų asmenų grupėms priklausantiems asmenims, pvz., darbo neturinčiam jaunimui ir neįgaliesiems;

34. tvirtai tiki, kad žiniasklaidos ir ryšių priemonės gali sustiprinti ES pasienio regionus plėtojant kūrybos sektorių ir kad skaitmeninės platformos gali skatinti įtrauktį ir apsaugoti kultūros įvairovę šiuose pasienio regionuose; taip pat mano, kad kinas ir televizija, taip pat kūrybiški dokumentiniai filmai ir kitų rūšių skaitmeninis turinys – tai platformos, kuriomis galima naudotis siekiant remti ES pasienio regionų paveldą ir unikalius bruožus;
35. primygtinai ragina valstybes nares ir regionų institucijas geriau skleisti informaciją apie tarpvalstybinę kultūros ir švietimo veiklą bei klausimus, taip pat intensyviau keistis geriausia patirtimi šiose teritorijose, sukuriant tam skirtus portalus ir svetaines;
36. pabrėžia, kad būtina spręsti konkrečias su meno ir kultūros srities judumu susijusias problemas, visų pirma socialinio draudimo, mokesčių (vengiant dvigubo menininkų ir kultūros srities specialistų apmokestinimo), informacijos apie judumo galimybes (judumo stipendijos, viešnagių programos, etc.) teikimo srityse;
37. pabrėžia, kad sporto turizmas tampa vis svarbesniu ES ekonomikos sektoriumi; todėl ragina skirti finansinių išteklių sporto infrastruktūros objektų statybai, siekiant skatinti turizmą per sportą;
38. pažymi, kad tarpvalstybinis bendradarbiavimas – pagrindinis ES politikos tikslas – padėjo sušvelninti neigiamą vidaus sienų poveikį ir gali padėti pasiekti geresnių tarpvalstybinių švietimo ir kultūros laimėjimų;
39. pritaria su pameistryste susijusioms priemonėms ir daug suinteresuotųjų subjektų suburiančioms platformoms pasienio regionuose, kuriomis siekiama pagerinti pameistrystės programų kokybę, pasiūlą ir įvaizdį ir skatinti jaunų pameistrių tarpvalstybinį judumą; mano, kad suburiant atitinkamus suinteresuotuosius subjektus bus sudarytos tarpvalstybinės galimybės pameistrystės, gamybinės praktikos ir stažuočių programoms ir pagerės konkurencija, švietimas, įgūdžiai ir darbo rinkos šiuose regionuose, ir visų pirma ragina sudaryti galimybes atlikti stažuotes regioninėse ir vietos institucijose, dalyvaujančiose tarpvalstybinio ir tarptautinio bendradarbiavimo programose;
40. atkreipia dėmesį į didelius su migracija susijusius sunkumus, kurių kyla kai kuriuose pasienio regionuose; todėl skatina veiksmingai naudoti lėšas, kurias galima naudoti ES tarpvalstybinėms programoms, taip pat keitimąsi gerąja patirtimi tarp vietos ir regioninės valdžios institucijų pasienio regionuose pabėgėlių, kuriems skirta tarptautinė apsauga, integracijos srityje; pabrėžia, kad nacionalinės vyriausybės turi padėti vietos ir regioninės valdžios institucijoms spręsti šiuos uždavinius;
41. ragina valstybes nares ir regionines institucijas bendradarbiauti nustatant ir šalinant visas teises ar administracines kliūtis, kurios trukdo užsiimti tarpvalstybine švietimo ar kultūrine veikla, *inter alia*, derinant atitinkamas reglamentavimo sistemas.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	19.6.2018						
Galutinio balsavimo rezultatai	<table><tr><td>+: </td><td>24</td></tr><tr><td>–: </td><td>0</td></tr><tr><td>0: </td><td>1</td></tr></table>	+:	24	–:	0	0:	1
+:	24						
–:	0						
0:	1						
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Angel Dzhambazki, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Rupert Matthews, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka						
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Marlene Mizzi, Liliana Rodrigues, Algirdas Saudargas, Remo Sernagiotto, Francis Zammit Dimech						

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

24	+
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Yana Toom
ECR	Angel Dzhambazki, Rupert Matthews, Remo Sernagiotto
GUE/NGL	Curzio Maltese
PPE	Andrea Bocskor, Svetoslav Hristov Malinov, Stefano Maullu, Algirdas Saudargas, Michaela Šojdrová, Bogdan Brunon Wenta, Francis Zammit Dimech, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Petra Kammerevert, Krystyna Łybacka, Marlene Mizzi, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Liliana Rodrigues, Julie Ward
VERTS/ALE	Jill Evans

0	-

1	0
ENF	Dominique Bilde

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	10.7.2018						
Galutinio balsavimo rezultatai	<table><tr><td>+: </td><td>32</td></tr><tr><td>–: </td><td>1</td></tr><tr><td>0: </td><td>0</td></tr></table>	+:	32	–:	1	0:	0
+:	32						
–:	1						
0:	0						
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Victor Boştinaru, Mercedes Bresso, Steeve Briois, Rosa D’Amato, Aleksander Gabelic, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Constanze Krehl, Sławomir Kłosowski, Louis-Joseph Manscour, Iskra Mihaylova, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Monika Smolková, Maria Spyraiki, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Monika Vana, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Kerstin Westphal						
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Ivana Maletić, Dimitrios Papadimoulis						

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

32	+
ALDE	Iskra Mihaylova, Matthijs van Miltenburg
ECR	Sławomir Kłosowski, Mirosław Piotrowski, Ruža Tomašić
EFDD	Rosa D'Amato
GUE/NGL	Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis
PPE	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Stanislav Polčák, Fernando Ruas, Maria Spyrali, Ramón Luis Valcárcel Siso, Lambert van Nistelrooij
S&D	Victor Boştinaru, Mercedes Bresso, Aleksander Gabelic, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Constanze Krehl, Louis-Joseph Manscour, Liliana Rodrigues, Monika Smolková, Derek Vaughan, Kerstin Westphal
VERTS/ALE	Terry Reintke, Monika Vana

1	-
ENF	Steve Briois

0	0

Naudojami sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė